

xiaâe îîââ îôâç oâeey rē aââîò ââ râ èçîú-ââ îò cãðçâîeý,
îí îâ çâîîòî â èçâðâe ãââîeý îúò, çâ êîâòî îîââ îîîâ ââ râ îîeââ,
â çâîîòî râ îâîeçâ â îââúçîîâîîrò ââ âîeââ îôââ râââ rē,
-â â îýîâeî ââ èçâðâe ãââîeý îúò.

Óîââðòî Âêî, „îâçâeîòî îâ Óóeî“

Ï ÛÐÂÂ ÆËÂÂÂ

Ðóîeðâ, èèè êâê çâîî-îâ Âîeâîeýò êîâ

Светкавицата блесна и разкъса нощния мрак с призрачната си светлина. Върху стените на стаята заиграха като рогати чудовища сенките на дърветата от градината. Разтресоха заплашително глави, протегнаха лапи, изригнаха от гърлата си рев заедно с тътена на гръмотевицата. Вятърът с луда сила задрънча в стъклата, не можа да влезе и заблъска гневно по крилата на прозореца, докато най-сетне ги отвори. Дъждовни камшици зашибаха по дървения под, мирис на мокри листа и набъбнала земя изпълни спалнята, въздухът стана резлив от свежест...

Кристина скочи от леглото и се втурна към бурята. Опря гърди на перваза, подложи лице на водните струи, пое дълбоко дъх. Обичаше стихииите. С удоволствие облиза влагата, стичаща се по устните ѝ. Загърбила уюта на стаята, плъзна поглед наоколо. В синкавата светлина на мълнииите вътрешният двор изглеждаше населен с тайнствени създания, дърветата стенеха и се превиваха, люшкаха се като обезумели и се прегръщаха, вплели едно в друго клоните си. След ледената зима и дългата хладна пролет това бе първата гръмоносна вихрушка, дошла заедно с дългоочакваното лято. Тревожен възторг и предчувствие за нещо ново изпълни сърцето на девойката. Нещо огнено, едновременно примамливо и изпепеляващо. Тя протегна напред разперени длани, но дори водните струи нямаха силата да охладят този вътрешен пожар.

Трябваше да се приготвя за път, а не можеше да се откъсне от прозореца. В кратък миг на затишие дочу зад себе си шум и се обърна. В стаята бе влязла Анна, носеше свещ в едната ръка и кошница в другата. Пламъкът трепна няколко пъти и угасна, издухан от порива на втурналия се към отворената врата вятър, но Кристина успя да види, че сестра ѝ бе напълно облечена, дори си бе сложила наметалото.

– Вратата! – изохка момичето. Ала Анна бе доста пъргава, та не ѝ позволи да се тресне и да разбуди къщата. – Спят ли всички? Да не ни усетят?

– Спят... Ако до половин час не тръгнем, сестричке, няма да успеем да стигнем горе навреме...

– Маргарете дали е станала вече?

– Облича се. Дойде при мен да ме пита дали няма да отложим качването заради бурята.

– Ама как?! – подскочи от възмущение Кристина. – Пак ли?! Нали решихме повече да не отлагаме!

– Да, ако и този път се откажем, ще трябва наново да чакаме цял месец, докато луната се изпълни.

– Да не се страхува от горските джуджета?

– О, едва ли...

– Защо не? Казват, че някои излизали нощем, за да примамват хора в пещерите си... А лошият Ханзел най обичал време като това, за да си избере нов стопанин... Помниш ли как Маргарете се криеше под масата, когато Берта ни разказваше нейните приказки?

– Вече не е толкова плашлива. Ама я се виж – ти нея кориш, а самата не си готова! И си още по риза! Виж, цялата си мокра! Какво си правила? Хайде, приготвяй се! Бурята скоро ще свърши и трябва да тръгваме!...

– Да, да... Ей сега...

Кристина, затворила очи, поднесе за последно лицето си на живителната влага, после весело завъртя глава, за да изтръска водните пръски от рижите си къдри, и свали от себе си мократа дреха. Блясъкът на светкавицата окъпа за миг изваяното ѝ тяло в

небесна светлина, после мракът го погълна. Бе съвършено, само високо горе на бедрото тъмнееше малък родилен белег във формата на морава роза. Докато Анна затваряше прозореца и палеше наново свещта, по-малката ѝ сестра започна бързо да се облича. Бе вече напълно готова и завързваше връзките на наметалото си, когато вратата отново се отвори и влезе братовчедка им Маргарете.

– Видяхте ли каква светкавица падна току-що? – обърна се към сестрите с блеснали очи тя. – Май беше някъде към Хетцеровата поляна.

– Дано не е ударила стария дъб... – угрижи се Кристина. – Там наистина най-много се святкаше.

– Не мисля, че е добре да тръгваме сега, в такова време. Но щом вече сте го решили... – смръщи черните си като пиявици вежди Маргарете.

– Заедно го решихме! Или не помниш? Да не те е страх, че наистина ще срещнем някои водни никси или джуджета от приказките? У-хуу! Хо-хо-хой! – Кристина направи страшна муцунка и разпери шеговито ръце към братовчедка си.

– Глупости! – намръщи се отново тя. – Отдавна не се плаша нито от самовили, нито от зловредни горски духове! Пък и за всеки случай знам някои заклинания, дори господарка бих могла да им стана! А ако срещна джуджето Ханзел, ще направя така, че само на мен да ми служи и само на мен да показва къде има заровени съкровища!

– Сестричке, с това шега не бива! – плесна с ръце Кристина.

– Ти за мен не бери грижа! Ами я по-добре да видим как да запазим нещата от дъжда! Вижте, сложих солта в кожена торбичка. За да не се разтопи. Ето – отгърна тя наметалото си и им показа закачената на пояса ѝ кесийка.

– Добре си се сетила, нашите са платнени – похвали я Анна. – Ние пък взехме всичко, което поръча старата Хагацуса. Че и някои други неща... Хайде, дайте да ги разпределим – измъкна тя изпод леглото на сестра си конопена торба и започна да вади от нея пакети, които и трите сложиха поравно в кошниците си. –

Кристина, вземи фенера, ти ще го носиш! Е, мисля, че е време вече да потегляме, иначе наистина ще закъснеем!

Бурята бе започнала да се укротява. Както внезапно бе връхлетяла, така бързо бе и отминала. Тръсците вече громоляха някъде надалеч, но дъждовните капки продължаваха да се изцеждат от облаците като от току-що проснато пране. Вятърът бе престанал да блъска по прозореца, а призрачните рогати сенки благополучно бяха изчезнали от стените и стаята отново бе уютна и позната.

– Ако ни види някой, че в това дяволско време сме тръгнали нанякъде... – пак измърмори Маргарете, вдигайки от пода кошницата си. – Веднага ще ни нарочат за вещици...

– Ще внимаваме, сестричке! – успокои я Анна. – Но за едно си права. Като полудели са всички!... Само демони и магьосници им се привиждат!... Хайде, и не стъпвайте на последното стъпало, че скърца...

Облечени в еднакви тъмни наметала с вдигнати качулки, трите момичета тихо слязоха по дървеното стълбище, отвориха входната врата и се озърнаха. Улицата бе празна. Градът още спеше. Поеха надолу към реката, като не пропускаха да хвърлят по един поглед и към къщите, чиито спуснати кепенци охраняваха спокойния сън на обитателите им. Дъждът вече едва ръмеше. Кристина отметна качулката си, тръсна къдри и с удоволствие облиза няколко капки, стекли се по лицето ѝ. Анна веднага я смушка с ръка да се прикрие.

– Искаш да те познаят ли? Ами ако някой ни види! – укори я тя шепнешком. – Не бъди неразумна точно сега!

Сестра ѝ се озърна, промърмори, че няма жива душа наоколо, камо ли някой наблюдател, но послушно изпълни нареждането. Стъпвайки леко, трите се плъзгаха като безшумни сенки по тесните улички, спускащи се към реката. Успяха да стигнат до стария римски мост, без да срещнат никого. Реката лениво влачеше мътните си води, сякаш бе решила тук, в този уютен град, да си даде почивка, преди да се впусне в безбройните лъкатушения сред лозята и хълмовете. На пристана светеха

фенерите на няколко кораба, леко се поклащаха от вятъра и примигваха, а на Кристина ѝ се стори, че окуражително им намигнаха да не се плашат от нищо.

Оттук пътят поемаше нагоре. Трябваше да навлязат в гората, която дори денем бе пълна с тайни и заплахи. Леко притеснени, те се спряха за миг. Сякаш за да ги възпре, от манастира на доминиканците се раздаде звън. Като в отговор се обадиха и катедралните камбани, за да възвестят *Хвалебствие*. Вместо да ги накара да се откажат, нали на кръстени и благочестиви девойки като тях не им подобаваше да бродят нощем из гората, църковното напомняне, че скоро ще изгрее слънцето и всички Божи твари трябва да ликуват, възхвалявайки Твореца, им придаде сила. Те се устремиха навътре, в тъмното горско царство, населено освен от горски обитатели още и с тайнствени, непознати и невиждани наяве създания, предпочитащи тъмнината и мрака на нощта пред светлината на деня...

Вече бе започнало да се развиделява, ала дрезгавата светлина не проникваше под короните на гъстите дървета и криволиците на пътеката трудно се различаваха. Трябваше да запалят фенера. Светлината му изтръгваше от мрака отделни храсти, клони и образли с мъх каменни късове, като им придаваше най-фантастични и причудливи образи. Страхът се стаи в очите на момичетата, но никое от тях не го пусна навън и той успя само да ги накара да ускорят крачките. Кристина проправяше пътя, Анна, която бе последна, избягваше да гледа назад, но затова пък Маргарете непрекъснато се озърташе и устните ѝ безспир шепнеха нещо, а ръцете правеха заклинателни знаци...

Когато стигнаха разклонението, не поеа по прекия стръмен път, а единодушно се насочиха към другия, който бе дълъг, криволичещ и се виеше като змия около хълма. Макар да правеше твърде много обиколки, той ги привличаше по странен, obsesивен начин. Бяха убедени, че точно този път трябва да ги изведе до върха, за да бъде успешно и начинанието им...

От мокрите дървета се сипеха тежки капки и с мек шепот падаха върху земята. Птиците се разбуждаха, шумоляха в гнездата

и цвърченето им постепенно се засилваше, за да се превърне в многогласен хор в прослава на идващото светило. Вече нямаха нужда от фенера и с облекчение го загасиха, пътят приближаваше няколко просеки, видими от града, не беше добре някой да забележи светлика им. Тръгнаха още по-бързо – без да говорят, без да се оглеждат, без да се колебаят...

Излязоха на билото задъхани и прогизнали, но навреме, за да видят как слънцето изплува иззад хоризонта. Изправени с лице към него, те вдигнаха приветствено ръце. Първите лъчи се плъзнаха по стройните им фигури и по възторжените им лица. Широките наметала скриваха очертаванията на телата им – погледнати отзад, трите бяха почти еднакви както на ръст, така и по телосложение. Бяха свалили качулките и само цветът на косите ги отличаваха една от друга. Докато Маргарете бе чернокоса, Анна бе пепеляворуса, а рижите къдри на Кристина преливаха в огнени отблясъци, прескочили сякаш от самото слънце върху неукротимите им вълни.

Отгоре върхът бе плосък и равен, оголен в средата и обрасъл с разлистени дървета по края на поляната. Застанали в най-източната му част, на самия ръб на стръмнината, момичетата плъзнаха поглед към долината. От града отново се носеше звън. Камбаните на всички църкви, а те бяха велико множество, се надпреварваха коя най-ревностно ще възвести изгрева и ще призове паството в лоното си. След нощната буря всичко искреше, реката се извиваше долу в ниското като приказан змей с искроцветни люспи, дърветата изглеждаха отгоре като късчета пръснати изумруди, сред тях лъщяха мокрите покриви на сградите, а по върховете на Божиите обители като ярки звезди блестяха кръстовете.

– Дали ще се задържи слънчево? – огледа небосвода Анна. – Все дъжд, дъжд... Ако продължи тъй, зърното пак няма да узрее навреме...

– Вижте, земята е изкълпана и чака целувките на слънцето! Като невеста!... – протегна ръце Кристина, искаше да прегърне целия свят.

– Само целувки са ти в ума – смъмри я Анна, но без укор, поскоро като досадно задължение, като най-голяма се чувстваше отговорна за реда.

В отговор Кристина леко смушка Маргарете и двете закачливо се разсмяха.

Въпреки ранния час вече напичаше. И ето че с първите слънчеви лъчи земята започна да се забулва в изпарения, образуващи космати кълбета. Те стремително нарастваха, мъглата извираше отвсякъде като кипнало мляко. Плъзнаха и нагоре.

– Вижте! – извика отново Кристина и посочи обвитите в бяла пара близки храсти. – Ако беше жива, старата Берта щеше да каже, че джуджетата са запретнали ръкави и бързат да изпекат своите сладкиши... Помните ли? Тя винаги ни напомняше, че трябва да сме много внимателни, да не ги стреснем случайно с някаква дума или действие. Защото иначе ще избягат и няма да се върнат... А не всички са лоши, има и добри.

– Аха – кимна замислено Анна. – Трябва да внимаваме, да не я свършим като онази жена, дето искала да им направи добро, пък... Веднъж ги издебнала в кухнята си, надничала през дупка от чвор на вратата и като видяла колко са им овехтели дрешките, решила да им се отблагодари, щото нали тези джуджета много ѝ били помагали в стопанството. Ушила им нови, оставила ги по столовете, зачакала радостта им... Ама те, като видели на другата вечер премените си, толкова се натъжили, че сълзите им закапали като есенни листа. Горката жена не знаела, че по този начин ги отправя завинаги от дома си!... Добре би било тези джуджета да ги има повече и да знаем как да ги привикаме...

– Ами да! – подкрепи я сестра ѝ. – Никак не би било зле с такива помощници в къщата. Пък и не искат много, стига им само една купа с каша за благодарност! Помните ли? Берта винаги им оставяше вечер... Щото не са като джуджето Ханзел, дето само лошотии прави!

– Лошотии, ама Ханзел дава на стопанина си много злато и много други неща от съкровищата, дето са скрити под земята!... – измърмори Маргарете. – Не бих имала нищо против наистина да го срещна...

– Ех, пък и ти! – погледна я с укор Кристина. – Не е само това, той не само дава! Казват, че Ханзел отнемал млякото от кравите

и бъркал в чорапите със спестяванията на съседите, и други лошотии... Аз не бих искала някой заради мен да краде!

– Сестрици, сестрици! – плесна с ръце Анна. – Джуджетата може да вършат много добри и много лоши неща, ама няма вместо нас да ни направят руните! Хайде! Да се захващаме с това, за което дойдохме, че иначе съвсем ще окъснеем!

– Ох, да, пък и Хагацуса, милата, ни чака... Да не се бавим повече! – подкрепи сестра си Кристина.

Момичетата се върнаха в центъра на поляната, където се издигаше мощен вековен дъб. За него най-старите жители казваха, че бил стар още тогава, когато са се раждали техните родители. По клоните му висяха окачени някакви листчета, парцалчета и други дребни неща. Недалеч от дървото стърчеше забит в земята висок продълговат камък с издълбани чудновати знаци. Говореше се, че е най-малко на хиляда години, ако не и на повече. Никой не знаеше какво пише на него, нито защо е бил поставен там. Малцина бяха тези, които още пазеха предаван от прадеди спомен за някакви странни хора, наричани келти, живели много отдавна по тези места. Хора, различни от племената на германите, хора с други богове и други обичаи...

Трите едновременно пристъпиха към камъка и опряха разперени длани върху грапавата му повърхност. Затворили очи, те се оставиха на усещането, зародило се във връхчетата на пръстите. Оттам, от смълчаните му недра, към сърцата им потече древна и тайнствена сила. И трите имаха дарбата да я долавят, и трите с помощта на някакъв дълбоко стаен вътрешен глас знаеха какво трябва да правят, за да я извлекат и съхранят вътре в себе си.

Когато не след дълго разтуриха кръга и отвориха очи, видяха поляната съвършено променена. Всичко плуваше в езеро от мъгла, чиято повърхност се стелеше високо над земята, качвайки се все по-нагоре. Сякаш отделени от корените си и придобили собствен живот, клоните на дърветата се поклащаха като безплътни сенки над тази призрачна млечна пустота.

– Как да открием сега точното дърво? – съкруши се Кристина.

– Казвах ви да го отложим за друг ден! – измърмори и Маргарете.

– Спомнете си заръката на Хагацуса, сестрици! – окуражи ги Анна, като най-голяма тя се чувстваше длъжна и да се грижи за тях, да ги наставлява и да им помага. Отметна глава, примижа и като подражаваше на старата отшелница, издекламира с леко дрезгав глас: – „Оставете се на вашите сърца да ви водят. Краката сами ще спрат там, където трябва. Ръцете сами ще докоснат подходящия клон“.

– Ами да се доверим тогава на усещанията си. Аз тръгвам в тази посока! – отсече първа Маргарете и решително закричи в избраното направление. След няколко крачки изчезна в мъглата.

– Само внимавай с урвата, не ходи натам! – викна след нея Анна.

Сестрите си кимнаха насърчително и също се разделиха, поемайки на различни страни. Кристина се провря под шумнали храсти, подмина борове и елхи, чиито тъмни стволоче изникваха като че ли направо от нищото, подмина и слелите се с бялата пелена белезникави стволоче на брези, спря се за малко до един великолепно разклонен бук, чиято сребриста кора привлече погледа ѝ, но нищо в нея не трепна. Продължи почти опипом да се придвижва в гъстата мъгла, когато внезапно се почувства хваната в капана на някакъв гъсталак. Полите на роклята ѝ се оплетоха. Платът се раздра с неприятен съсък. Остри шипове се впиха в гърба ѝ. Спря се. Не можеше да направи и крачка без болка, толкова плътно се бяха преплели бодливите клони край нея. Май бе сбъркала посоката още от самото начало...

– ... И така, пак ви повтарям завета Мойсеев: „Магесница жива да не оставиш!“* Защото е един извънредно справедлив закон това, че те трябва да бъдат усмъртвявани! – заканително размахал пръст от амвона, проповедникът огледа смразяващо хората, из-

**Изход, 22:18. Всички цитати от Библията тук и по-нататък са по издание на Придворната печатница, София, 1924 г.*

пълнили църквата. – Защото магьосниците, или още вещиците – това са зли жени, дяволски! Те причиняват много пакости, като самите остават неразпознати! Те крадат млякото и маслото направо от дома! Предизвикват лоши ветрове, яздат кози и метли, летят върху наметала! Правят така, че хората да страдат от сецване в кръста, да окуцвят или да съхнат! Да страдат от тайнствени болести, от които тялото се изкривява или загнива! Мъчат децата в люлките, омагьосват половите членове!... Със заклинания причиняват опустошения не само в дома, но и в душата, във вид на цярове раздават мазила и отвари, с които любовта превръщат в омраза, а омразата в любов! Принуждават хората към ласки и галене и към много други дяволски неща!... Защото и в Библията е казано, че жената по самата своя природа е изкусителка! Че тя е подвластна на всякакви съблазни, което ще рече, че е по-предразположена да върши магьоснически злодеяния. Защото не Адам, а Ева се е поддала на изкушението на змея! И го е съблазнила с ябълката, и носи вината за първородния грях!... Ето защо жената трябва вечно да изкупва този сторен от нея грях и да си знае мястото – в подчинение на мъжа, край люлката, край печката в кухнята или още само в църквата! А всичко друго, с което се захваща, е само от Лукавия!... Ето защо всяка вещица трябва да бъде убивана тъй както се размазва главата на змията!...

Гласът кънтеше над главите, възнасяйки се към купола. Някои усещаха как минава над тях като леден вихър и кара косите им да настръхват, други леко кимаха, съгласни с думите на огнената реч. От дни из целия град имаше разлепени листовки, подканящи всички да не пропускат това важно събитие. Като странстващ пратеник на Светия престол, гостът щеше да изнесе само няколко проповеди в различни църкви из града, преди да продължи другаде просветителската си и богоугодна дейност, и всички местни свещеници бяха предупредили паството си, че посещението на лекциите му ще бъде възприето като доказателство за набожност и истинско християнско подчинение, каквото трябва да имат миряните...

Себастиан се озърна и усети как го побиват тръпки от видяното. Никак не му хареса това, което забеляза в очите на хората. В

някои се плискаше тъмен пламък, в други – стаен ужас. А ако някъде припламваше искрица на недоверие или неодобрение, тя бързо бе потулвана, а очите се свеждаха надолу. Дръзналите да проявят по този начин несъгласие с думите на гостуващия проповедник не бяха никак много.

– ... Дяволските изчадия, магьосниците, често пъти правят така, че добитъкът пострадава от зло време – продължаваше да громоли гласът. – Те причиняват опустошения в дома и по нивята, защото магьосническите им стрели стигат на повече от една миля! Страдат и реколтата, и къщите, и именията! Обаче не поради това, че Дяволът не може да го направи сам, без магьосниците! Не! – прокънтя викът на проповедника, той замълча за малко, впивайки се с очи в лицата на хората, и продължи, размахал отново заплашително пръст. – Не! Не поради това, че е господар на света и си присвоява божествено величие, а задето той не иска да го върши сам, без човешко участие и помощ! И ако всички грехове представляват отричане от Божието дело – и като такива страшно гневят и обиждат Бога, то нека знаем, че магьосничеството заради своята отвратителност е истински бунт и най-голямо престъпление! Че е провинение срещу самото Божие величие! И когато човек, обещал и заклел се пред Бога, отиде вместо към него при Дявола, с пълно право трябва да бъде наказан със смърт! Някои ще кажат, че ви повтарям вече изречени думи, но днес те са поверни от всякога! Днес, когато във всяко село и във всеки град има баячки, врачки, билкарки, гадателки, акушерки и други жени, занимаващи се с магьосничество... И пак ще ги повтарям, докато има магьосница жива по земите ни! Защото тези дяволски жени трябва да бъдат до една разобличени и изтребени!

Себастиан се намръщи. Бе дошъл в този подреден и спретнат немски град в югозападните покрайнини на империята, за да проектира градина към имението на Курфюрста. Напуснал съвсем млад бащиното огнище, за да учи, той дълги години бе прекарал под ведрото италианско небе. Там бе поразен от пищната и дори ненаситна в творческите си търсения жизненост на своите италиански приятели, както и от смелите идеи на мнозината новатори,

възприели законите на хармонията, присъща на античната мисъл, бе срещнал интересни хора, рисуващи и говорещи по различен начин, загърбили отдавна старите схоластични правила. Усвоил тайните на четката, той постепенно бе привлечен повече от самите творения на природата, отколкото от тяхното изобразяване. Изучи растителното богатство на форми и багри, проектира няколко градини и бе признат за един от най-търсените майстори в занаята. Бе се завърнал пълен с идеи, но това, с което го посрещаше родната земя, го караше все повече да изпада в недоумение.

– Някои наричат тези жени „мъдри“ или „вещи“, а те не само не са мъдри, а са зли вещици! – кънтеше гласът на проповедника. – И трябва да бъдат убивани като вещици! Защото там, където Дяволът не може да стъпи, там идва жена му, магьосницата! Ако видиш такива жени, ще ги разпознаеш – те имат дяволски лица! Аз съм ги виждал! Наскоро ме извикаха да се занимавам с едно семейно дело. Жената искала с отрова да убие мъжа си и той повръщаше изобилно, едва ли не змии и гущери бълваше. Когато я разпитвах с изтезания, не отрони и дума признание. Защото на такива вещици Дяволът им е затворил устата и те презират наказанието. Но който има вяра, ще ги разпознае! Който иска душата му да иде в Царството Божие, ще съобщи за тях, защото те са крадци, прелюбодейци, разбойници и убийци! И за тези си богопротивни дела трябва да бъдат наказвани! Трябва да бъдат най-бързо откривани и убивани!...

Себастиан дочу някакъв шепот до себе си, обърна се и видя опнатия профил на седящия до него мъж. Устните му се мърдаха и повтаряха като припев последното послание на проповедника: „Да бъдат убивани, да бъдат убивани!...“.

– Нека вашата нетърпимост се стовари като чук върху главите им! Нека техните злодеяния и провинения не останат ненаказани, защото те водят до гибел и на вашите души, до лишение от вечното спасение! Има една книга и аз ви я нося – „Чукът на вещиците“. Тази книга трябва да влезе във всеки дом, там е разобличена цялата им мерзост и похотлива същност! Нека всеки, който знае да чете, да я тачи като втора след Библията! Нека я чете на слуги-

те и съседите си, които не знаят, за да могат и те да разобличават магьосниците и да донасят за тях... Накрая ще ви припомня една простичка история, която сигурно вече сте чували. Един производител на сапун казал на един богослужител: „Христовата вяра не е направила света по-добър. Има още толкова много лоши хора!“ Богослужителят посочил малко изпоцапано дете, играещо си в пясъка, и казал: „Сапунът не му е помогнал. Има още толкова много кал и мръсотия в света“. „Сапунът помага само когато се използва!“ – отвърнал производителят на сапун, на което пък богослужителят отговорил: „Така е и с вярата!“ И ето, аз ви казвам: използвайте вярата си! Защото неверието в злодеянията на магьосниците е най-голямата ерес! Оглеждайте се край себе си, бдете! Въръжете се с „Чукът на вещиците“, за да ги разпознавате и да ги удряте с него по главите! Разобличавайте магьосниците и съобщавайте имената им на комисиите! За да бъдат хванати и изтребени до крак и да бъде разплетена магьосническата им мрежа! За да не остане и една магьосница жива!...

С тежко чувство на душата Себастиан изчака края на проповедта. Посещаваше с удоволствие тази църква, привлечен от семплата ѝ простота. Когато за първи път влезе тук, беше празна, та той успя да ѝ се наслади и дори да я обикне. Подвластен все още на спомените от италианското си обучение, виждаше в нея не само възплътения Божи дух, но и земната ѝ прелест. Заприлича му на млада и невинна девойка, цялата в бяло, с венец в разпуснатите коси. Без обичайната католическа помпозност и претрупаност, тя грабваше сърцето с елегантността на линиите и излъчването на някаква неземна чистота. Крилата на арките се устремяваха нагоре, срещайки се нависоко в трептящия въздух, призовавайки душата да литне. Цялото вътрешно пространство бе доверително бяло, пронизано от мека светлина, но това, което най-много му харесваше, бяха изрисуваните растителни гирлянди, опасващи изящно всички сводове. Бе впечатлен от точността на рисунъка и свежата изразителност на цветовете.

Сега имаше чувството, че е присъствал на поругаване. Невинността на девойката с гирляндите в косите бе потъпкана, тя бе

изнасилена, оплюта и захвърлена... Не знаеше дали отново ще може да влезе тук, без в ушите му да не закънти този гръмовен глас, а пред очите му да не се замерзелеят лицата на слушателите, възторжени и екзалтирано зачервени, уплашени или помръкнали. Макар да бе само временно посетена от един гостуващ проповедник, предоставената му трибуна задълго щеше да връща спомена за него, за речите му, за събуденото озлобление...

И кой дявол го накара да изслуша словото му! Себастиан вече горчиво съжаляваше за провалената сутрин... Беше забелязал листовката, залепена на входа, но не ѝ бе обърнал достатъчно внимание, привлечен от любимата си църква. Винаги досега службите в йезуитската „Пресвета Троица“ бяха в хармония с образа, който тя извикваше в представите му, изпълнени с някаква неземна устременост към висините.

На излизане се поослуша да чуе някоя разумна приказка, но хората вървяха като попарени. Сакатият, който седеше пред входа, напразно протягаше едната си ръка, сочейки отрязаните над коленете крака и стърчащия от другия ръкав чукан. Малцина бяха тези, които му пускаха по някоя дребна монета, а имаше и такива, които на всеослушание заявяваха, че болестта му била Божие наказание за греховете и докога честните и почтени граждани, които си изкарват хляба с пот на челото, щели да бъдат принуждавани да хранят разни недъгави мързеливци!...

Себастиан извади няколко кройцера и ги пусна в паничката на нещастника. Искаше да се махне по-бързо оттук, но малко по-надолу забеляза скупчили се хора и хвърли бегъл поглед към тях. Чинно и почтено наредени покрай църковния зид, независимо дали бяха грамотни или не, те си изчакваха реда, за да закупят от помощника на проповедника донесената книга. И веднъж сдобили се с нея, не я прибираха в някой джоб, а я държаха така, че всеки да я забележи. Какво заглавие само, зачуди се Себастиан. „Hexenhammer“! Чук, с който горките жени, обявени за вещици, трябваше да бъдат усмъртявани, както се бе изразил онзи отец!

Щеше да подмине навалицата, но внезапно размисли. Любопитството му, примесено с погнуса, надделя и той също се наре-

ди. Докато чакаше, разгледа листовките, разлепени по каменния зид. Представляваха отпечатани гравюри, почти без текст, за да бъдат разбрани от всички. На някои от тях вещиците бяха наричвани млади и красиви, но в повечето случаи изглеждаха сбръчкани и отвратителни като заниманията им – те вършеха магии край сложен върху огън казан, летяха из въздуха, приели полуживотински образ, оказваха почести на крилат козел, който трябваше да е самият Сатана, или приемаха от него дяволско кръщение...

Себастиан си купи книгата и още на място я разгърна напосоки някъде към средата. Зачете се в историята за вредите върху мъжката полова сила, които уж правели магьосниците, а недоумението му растеше все повече и повече. Текстът гласеше: „... И накрая, какво трябва да мислим за онези вещици, които събират такива членове в голямо количество, до двайсет или трийсет накуп, и ги крият в птиче гнездо или ги заключват в някой сандък, където те се движат като живи, и като такива приемат храна, което е от мнозина видно и е повсеместно известно? На туй ще отговорим, че всичко се случва чрез дяволско действие и измама, тъй като чувствата на гледащите се лъжат по споменатия вече начин. Имало един, дето разказвал, че когато загубил члена си и като се бил обърнал към една вещица, за да си възстанови здравето, оная му заповядала да се качи на едно дърво и му разрешила от намиращото се там гнездо, в което лежало голямо множество членове, да си избере един. Когато онзи искал да си вземе по-голям, вещицата му казала: „Не, този не го пипай!“ , като добавила, че принадлежал на един поп...“.

Себастиан се изсмя на висок глас, с което привлече към себе си неодобрителните погледи на околните. Без да им обръща внимание, продължи да разлиства книгата. Малко по-нататък попадна на текст, който прогони усмивката му: „... Ето и друг случай. В Базелската епархия една осъдена на изгаряне вещица се признала за виновна в умъртвяването на повече от четирийсет новородени. Тя си служела с игла, която забивала надълбоко в темето на децата веднага след излизането им от майчината утроба. В Страсбургската епархия друга вещица също си признала умърт-

вяването на безчислено множество деца. Тя била хваната на местопрестъплението по следния начин. Веднъж била извикана от един град в друг да бабува и след като си свършила задълженията, тръгнала обратно, но при излизането ѝ от градската порта изпод платнения пояс, с който се била препасала, изпаднала ръката на новородения младенец. Това го забелязали седящите там. Те я вдигнали от земята, мислейки, че това е парче месо. Но като я разгледали отблизо, по кокалчетата на пръстите познали, че не е месо, а ръка на новородено...“*

Себастиан захлопна книгата и побърза да я затъкне зад пояса си, чувствайки на мястото, където тя се опираше в тялото му, някакво парене... Свърна в най-близката уличка и се озова на малък площад, където пое с пълни гърди свежия въздух. Горчилката обаче продължаваше да го дави и като забеляза наблизко една кръчма, упъти се на там, за да се подкрепи след чутото, видяното и прочетеното.

Кристина отхвърли всички мисли и предостави свобода на краката си. Полека излезе от грабливите пръсти на драките и не след дълго се озова на място, където под дърветата не растяха храсти, и те се изправяха, наредени като колонада в огромна зала. Почувства, че мъглата дори я улеснява в стремежа ѝ да остави сърцето само да направи своя избор. Мина покрай тях, галейки стволите. Спря се до един ясен, препречил внезапно пътя ѝ с наведен надолу клон. Бе доста странно, защото клоните на това гордо дърво обикновено растяха само нагоре. Протегна ръка и го докосна. По пронизалата я тръпка разбра, че е стигнала целта си.

– Намерих те! – прошепна Кристина и погали кафяво-зеленикавата кора. – Моля те, дай ми част от себе си, за да получа част от твоята мъдрост и сила. За да мога да чувам словата на Тир, Фрея и Хагал чрез теб!** Прости ми за болката, която ще ти причиня!

**Цитатите от „Чукът на веиците“ са в превод на автора от изданието DER HEXENHAMMER, AREA Verlag, Erfststadt, 2005.*

***Стари, дохристиянски богове на германите, отречени от Църквата като езически, но белязали много от селските обичаи.*